

Tradiții populare vrâncene

Dacă e 24 Ianuarie și sunt Zilele Colegiului Național „Unirea”, atunci neapărat trebuie să fie spectacolul folcloric și masa tradițională! E poate unul dintre cele mai așteptate momente din programul atât de divers al acestei sărbători. Ce ne determină să reluăm în fiecare an această activitate? Deși ar putea să sune ușor bombastic, intenția noastră este aceea de a recupera și de a activa ceea ce numim simplu – conștiința identității. Folclorul, tradițiile unei zone au fost și vor rămâne cea mai spectaculoasă modalitate de a conserva peste veacuri valorile spirituale ale unui popor.

În zona de munte a Vrancei, fie că vorbim de Nereju, Spulber, Bîrsești, Nistorești sau Herăstrău - toponime care ne amintesc de dăcii liberi - obiceiurile, tradițiile, ritualurile au fost păstrate cu sfințenie, creând o legătură aproape mistică între oameni, istorie și natură.

Un obicei de tradiție milenară, specific Țării Vrancei, este dansul cu măști realizate din lemn sau piele de oaie sau de capră. La origine, acest ritual avea legătură cu întoarcerea periodică a morților, ritual cărui îi erau asociate diverse măști zoomorfe – capra, ursul, barza. Măștile reprezintă, în mentalitatea arhaică, spiritele moșilor și strămoșilor cu care se intra în conexiune prin dialog, prin gesturi și prin joc.

„Chipărușul” este poate cel mai cunoscut joc cu măști din Vrancea arhaică. Dans ritualic de înmormântare, „Chipărușul” este practicat în zona Nereju – Spulber încă din perioada precreștină. Doisprezece bărbați cu fețele acoperite de măști tradiționale, așezați unul în spatele celuilalt și legați între ei cu un lanț – „lanțul vieții”, dansează în fața casei celui mort în jurul unui foc, trecând din când în când peste acesta pentru a purifica sufletul celui decedat. Bătrânii din sat au păstrat cu sfințenie acest dans, inițiindu-i și pe cei mai tineri care au preluat această moștenire, conștiința fiind de valoarea ei incontestabilă.

Ansamblul „Chipărușul” din Nereju, al cărui veteran a împlinit 85 de ani, a devenit o prezență constantă pe scena Colegiului Național „Unirea”, fiind un partener al deja tradiționalei activități de promovare a folclorului vrâncian, organizate de elevii CNU cu prilejul zilelor colegiului, sub îndrumarea dnei profesor Janet Popoiu căreia, în timp, i s-au alăturat și alți colegi: dna profesor Luminița Ciocâldău, dna profesor Maria Lupu, dna profesor Crenguța Stanciu. Dansul bătrânilor, măștile, tânguitul buciului, cântecul de bucurie al fluierului deschid, de fiecare dată, o fereastră către o lume arhaică, a mitului și a povestilor, o lume pe care o consideram pierdută, dar care, iată, renaște și ne surprinde mereu cu frumusețea ei.

De mai bine de 10 ani, elevii și profesorii Colegiului Național „Unirea”, îmbrăcați în portul tradițional vrâncenesc: catrință, cămașă dacică, bete, năframă și chiar opinci, oferă cu bucurie, după spectacolul folcloric, bucate tradiționale pregătite cu suflet după rețete străvechi. Masa bogată, gătită și ea de sărbătoare, e un prilej de a ne aminti că aparținem unei comunități spirituale și că legătura cu trecutul, cu ființa noastră străveche e ceea ce avem mai prețios.

CRONICILE ANIVERSARII

19 ianuarie

